

tager sig en Stilling, som ikke tilkommer den. Det er det tredie Forhold, hvorom vi sikkert alle og sikkert ogsaa den højtærede Forsvarsminister, til hvem vi have Tillid, med største Lethed kunne dømme fuldt saa vel som Generalstaben.

Jeg skal dernæst vende mig til Spørgsmaalet om, hvilken af de to Byer der byder de bedste Muligheder for Hærens Uddannelse, og jeg er der saa heldig at have Kort paa Haanden, som sikkert i dette Ting ville vække i høj Grad Sympati for Nyborg, idet vi ønske, at de unge Folk skulle uddannes under de allerbedste Forhold, jeg tænker særlig paa Sundhedsforhold. Jeg staar her med en Liste, som viser Forholdet mellem Sygeligheden i Nyborg og Odense, og det er saa grelt, at hvis der skal tages Hensyn til almindelige menneskelige Betragtninger, bør Odense være dødsdømt allerede paa dette Forhold. Jeg skal først tage Aarene 1902—03—04—05 og sammenligne 5te og 6te Regiment, det vil sige Nyborg som Garnison og Odense som Garnison. Det drejer sig om, hvor mange Sygedage der er gennemsnitlig pr. 1,000 Mand, og det stiller sig saaledes, at i 1902 havde Nyborg 26, Odense 41, i 1903 havde Nyborg 39, Odense 44, i 1904 havde Nyborg 23,4, Odense 43,1, i 1905 havde Nyborg 30,9, Odense 56,2, i 1906 sammenligner jeg ikke Regimenterne, men den samlede Nyborggarnison med den samlede Odensegarnison, altsaa baade Fodfolk og Rytteri; og saa har Nyborg 27 og Odense 46. I 1907 havde Nyborg 33 og Odense 65, i 1908 havde Nyborg 28 og Odense 49, og endnu i Dag har jeg faaet et Brev om, hvorledes det har været i afvigte Sommer, og det viser, at Traditionen er bevaret, idet man i April Maaned i Nyborg havde 15, i Odense 24, i Maj i Nyborg 14, i Odense 33 og videre: 19—49, 16—31, 16—38. Man vil altsaa se, at i det store og hele har Odense det dobbelte eller mere end det dobbelte Antal Sygedage af Nyborgs. Det er dog et Forhold, der maa regnes med, særlig i Forbindelse med et Spørgsmaal, der har været fremme i Tinget adskillige Gange, nemlig Moralen indenfor Hæren. Der er ingen Tvivl om, at den store By virker mere demoraliserende end den lille, og det gør mig ondt at maatte nævne i denne Forbindelse, at noget af det, som tæller i disse Sygedage, er de veneriske Sygdomme, som kendes i Odense, men ere saa godt som ukendte i Nyborg.

Jeg tror, at i dette høje Ting vil man efterhaanden se, at skal der dømmes ud

fra almindelig menneskelig Forstand og menneskelig Følelse, bør der ikke kunne være Tale om Odense i denne Forbindelse. Naar jeg taler om, hvilken By der egner sig bedst som Øvelsessted, kan jeg ligeledes i Tilslutning til Aanden i Hæren med Stolthed henpege paa, at Nyborg, hvad de allerfleste ville vide, i lange Tider har huset, hvad jeg tør kalde et Elite-regiment, et Eliteunderofficerskorps, og det er ikke udgaaet af Tilfældigheder, det er udgaaet af den Tone, som hersker i Byen i Forbindelse med Regimentet og i Forbindelse med Omegnen, og det er et Forhold, man maa og bør regne med.

Endelig kommer jeg sidst og ikke mindst til det vigtige Spørgsmaal, hvilken By der bedst kan taale Tabet. Her er Forholdet for Nyborgs Vedkommende, at Byen igennem Aarhundreder har haft Garnison. Byen har ikke store Livsbetingelser. Se blot paa Kortet, den ligger som Centrum i en Cirkel, hvoraf mere end Halvdelen er Vand. Den er dernæst indsnævret af store Godser, saa at den ikke har noget Opland, der er nævneværdigt i Forhold til de andre Byer, navnlig ikke i Forhold til Odense. Forholdet er ogsaa dette, at Nyborg er vokset op som en By, der har tjent Samfundet ved at huse Garnison, Administration og Trafikpersonale, og jeg tror at turde sige, at den har gjort det til fuld Tilfredshed. Men hvad har Lønnen været? At man uophørlig fra Statsmyndighederne og andres Side har trukket fra Nyborg. Jeg skal nævne en anden Ting, som imidlertid Samfundsudviklingen er Skyld i. Nyborg led i sin Tid et Tab af lignende Art som det, Helsingør led ved, at Sundtolden bortfaldt, Amtstuen blev tagen bort, Brigadestaben blev tagen bort. Nyborg var tidligere Flaadestation om Sommeren, ogsaa dette er faldet bort. En tidligere Indenrigsminister har ved Generaldirektøren for Postvæsenet administrativt bortflyttet ikke mindre end 41 Postfunktionærer, hvilket medførte, at 41 Lejligheder paa een Gang kom til at staa ledige. Det er kun faa Aar siden, men efter sagkyndige Folks Mening skal denne Foranstaltning ikke have været en Pibe Tobak værd for Postvæsenet. Man har borttaget Nyborg som Kulstation for Statsbanerne. Man har kort sagt paa alle Leder og Kanter fra det offentlige Side trukket fra Nyborg. Men hvad der navnlig har haft Betydning, er, at Odense har søgt at tilrane sig, hvad jeg vil kalde Havnetrafikken, Englandsdamperne, Pengeinstitutter o. s. v. Odense har haft en ud-